## DMAD - podstawowe pojęcia grafowe

#### Jak przygotować się do rozwiązywania zadań?

Przeczytać rozdziały 7.1 – 7.5 z materiałów.

### Przed zajęciami powinnam/powinienem wiedzieć co to jest:

 $G(V, E, \psi)$  – graf; G(V, E) – graf prosty

stopień wierzchołka  $d_G(v)$ 

maksymalny/minimalny stopień wierzchołka  $\Delta(G)/\delta(G)$ 

graf pusty i graf pełny (graf pełny  $K_n$  na n wierzchołkach)

dopełnienie  $G^c$  grafu prostego G

macierz przyległości  $(a_{ij} = 1 \text{ gdy } v_i \text{ i } v_j \text{ przyległe})$ 

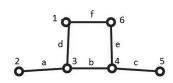
macierz incydencji  $(m_{ij} = 1 \text{ gdy } v_i \text{ i } e_j \text{ incydentne i } e_j \text{ nie jest pętlą})$ 

#### i znać twierdzenie:

$$\sum_{v \in V} d_G(v) = 2|E|$$

### A Zadania na ćwiczenia

#### Zadanie A.1.



Dla grafu G na rysunku odpowiedz na pytania/wykonaj polecenia:

- ile ma krawędzi/wierzchołków?
- podaj funkcję incydencji,
- ile wynoszą stopnie wierzchołków?
- ile wynosi  $\Delta(G)$  i  $\delta(G)$ ?
- jak wyglada jego dopełnienie?
- podaj jego macierz przyległości?
- podaj jego macierz incydencji?

**Zadanie A.2.** Bez rysowania grafu, na podstawie podanej poniżej macierzy przyległości, określ liczbę wierzchołków, liczbę krawędzi i stopnie wierzchołków grafu. Następnie narysuj ten graf i sprawdź wynik.

$$\begin{bmatrix} 0 & 0 & 1 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

**Zadanie A.3.** Uzasadnij, że  $\delta \leqslant 2\varepsilon/\nu \leqslant \Delta$ , gdzie  $\nu$  jest liczbą wierzchołków a  $\varepsilon$  liczbą krawędzi.

Zadanie A.4. Uzasadnij, że w każdym grafie liczba wierzchołków stopnia nieparzystego jest parzysta.

**Zadanie A.5.** W grafie G o 19 krawędziach są tylko wierzchołki stopnia 3 i stopnia 5. Są cztery wierzchołki stopnia 5. Ile jest wszystkich wierzchołków?

Zadanie A.6. (Przykład 7.2. z wykładu)

- a) Pokaż, że jeżeli graf G jest grafem prostym na zbiorze wierzchołków  $\{1,\ldots,\nu\}$  o  $\varepsilon$  krawędziach, to  $\varepsilon(G)\leqslant\binom{\nu}{2}$ .
- b) Ile można utworzyć grafów prostych na zbiorze wierzchołków  $\{1,\ldots,\nu\}$ , które mają dokładnie  $\varepsilon$  krawędzi?
- c) Ile jest wszystkich grafów prostych na zbiorze wierzchołków  $\{1,\ldots,\nu\}$ ?

## B Zadania na ćwiczenia - jeśli czas pozwoli

Zadanie B.1. Grafy mają macierze przyległości:

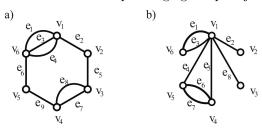
$$G_1: \left[ \begin{array}{cc} 0 & A_{n\times m} \\ A_{m\times n} & 0 \end{array} \right] \quad \text{i} \quad G_2: \left[ \begin{array}{cc} B_n & 0 \\ 0 & B_m \end{array} \right],$$

gdzie przez 0 oznaczamy macierz składającą się z samych 0, przez  $A_{k\times l}$  oznaczamy macierz o k wierszach i l kolumnach składającą się z samych 1 oraz przez  $B_k$  macierz o k wierszach i k kolumnach składającą się z samych 0 na przekątnej, a poza tym samych jedynek. Narysuj te grafy dla n=4 i m=5. Następnie dla dowolnego n i m:

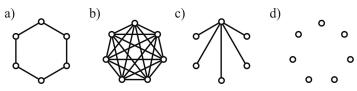
- a) Wyznacz liczbę wierzchołków dla każdego z tych grafów.
- b) Podaj stopnie każdego wierzchołka.
- c) Podaj ile krawędzi ma każdy z tych grafów.
- d) Czy któryś z tych grafów jest dwudzielny?

## C Zadania do samodzielnej pracy w domu

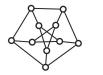
Zadanie C.1. Dla podanego grafu podaj zbiór wierzchołków, krawędzi i zapisz funkcje incydencji.



Zadanie C.2. Narysuj dopełnienie grafu



Zadanie C.3.

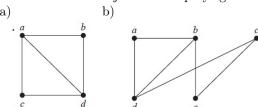




Dla grafów na rysunkach odpowiedz na pytania:

- ile mają krawędzi/wierzchołków?
- ile wynoszą stopnie wierzchołków?
- ile wynosi  $\Delta(G)$  i  $\delta(G)$ ?

Zadanie C.4. Znajdź macierz przyległości i incydencji następujących grafów



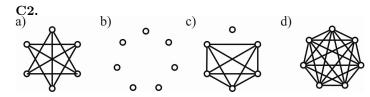
Zadanie C.5. Bez rysowania grafu, na podstawie macierzy przyległości, określ liczbę wierzchołków, liczbę krawędzi i stopnie wierzchołków grafu. Następnie narysuj ten graf i sprawdź wynik.

$$a.\begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix} \quad b.\begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 & 1 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 & 0 & 1 \end{bmatrix} \quad c.\begin{bmatrix} 0 & 1 & 1 & 0 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 1 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 0 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 1 & 0 & 1 & 0 \end{bmatrix}$$

**Zadanie C.6.** Graf prosty G ma 40 wierzchołków. Ile krawędzi ma graf G jeżeli jego dopełnienie  $G^c$  ma 480 krawędzi?

# Odpowiedzi do niektórych zadań

**C1.** a)  $V = \{v_1, v_2, \dots, v_6\}, E = \{e_1, e_2, \dots, e_9\}, \ \psi(e_1) = \psi(e_3) = \psi(e_4) = v_1v_6, \ \psi(e_2) = v_1v_2, \ \psi(e_5) = v_2v_3, \ \psi(e_7) = \psi(e_8) = v_3v_4, \ \psi(e_9) = v_4v_5, \ \psi(e_6) = v_5v_6$ b)  $V = \{v_1, v_2, \dots, v_6\}, \ E = \{e_1, e_2, \dots, e_8\}, \ \psi(e_1) = \psi(e_3) = v_1v_6, \ \psi(e_2) = v_1v_2, \ \psi(e_8) = v_1v_3, \ \psi(e_5) = v_1v_4, \ \psi(e_4) = v_1v_5, \ \psi(e_6) = \psi(e_7) = v_4v_5$ 



**C3.** a) 
$$|E|=15, |V|=10, \forall v: d_G(v)=3, \Delta(G)=\delta(G)=3$$
 b)  $|E|=16, |V|=14, d_G(v)=1, 2, 3, \Delta(G)=3, \delta(G)=1$ 

$$\mathbf{C4. \ a)} \begin{bmatrix} 0 & 1 & 1 & 1 \\ 1 & 0 & 0 & 1 \\ 1 & 0 & 0 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 0 \end{bmatrix} \quad \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 1 & 1 \end{bmatrix} \quad \mathbf{b)} \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 1 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 1 & 0 & 0 \end{bmatrix} \quad \begin{bmatrix} 1 & 1 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 1 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 & 0 & 1 \end{bmatrix}$$

**C5.** a) |V| = 7, |E| = 12, 3, 3, 3, 3, 4, 4, 4

- b) |V| = 6, |E| = 9, 3, 3, 3, 3, 3, 3, 3
- c) |V| = 6, |E| = 12, 3, 3, 4, 4, 5, 5

**C6.** 300